

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
28 januari 2020

Ons kenmerk
PZH-2019-720776425
DOS-2017-0005412

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Klimaatstresstest light natuur en recreatie.

Geachte Statenleden,

Met deze brief ontvangt u het rapport: 'klimaatstresstest light natuur en recreatie'.

In het kader van onze ambitie 'naar een klimaatbestendige delta' hebben wij een verkenning laten uitvoeren naar de gevolgen van klimaatverandering en weersextremen voor onze natuur- en recreatiegebieden. Het onderzoek vloeit voort uit onze adaptatiestrategie Weerkrachtig Zuid-Holland. Eerder ontving u de stresstest die wij lieten uitvoeren naar onze provinciale infrastructuur per brief van 12 juli 2018.

Het is de eerste keer in Nederland dat de gevolgen van weersextremen en klimaatverandering voor natuur- en recreatiegebieden door middel van een stresstest light zijn onderzocht. Het onderzoek is uitgevoerd door Arcadis in samenwerking met Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Dunea. In overleg met deze partijen is een selectie gemaakt van twee type natuurgebieden, één in het Zuid-Hollandse duingebied en één in het Zuid-Hollandse veengebied. Daarmee zijn niet alle natuurtypes die in Zuid-Holland voorkomen onderzocht. Met genoemde partijen zijn de kansen en bedreigingen als gevolg van weersextremen en klimaatverandering voor de twee gebieden in kaart gebracht. Het rapport wordt afgesloten met aanbevelingen voor het vervolg.

In moerasgebieden, omgeven door veenweiden, bevinden kwetsbaarheden zich met name rond waterkwantiteit en daaruit volgend, de kwaliteit van het ingelaten oppervlaktewater. Zo speelt in tijden van droogte het dilemma wat minder schadelijk is voor de natuur: verdroging of de inlaat van gebiedsvreemd water van slechte kwaliteit. Kwetsbaarheden in het duingebied liggen met name in het vinden van de balans tussen bescherming van kwetsbare natuur en het toelaten van recreanten. Bij hoge temperaturen is een duin- en kustgebied een aantrekkelijke vlucht voor bewoners uit de stad. In de combinatie met de verwachte langere warme periodes geeft dit mogelijk extra druk op de aanwezige (kwetsbare) natuur en recreatievoorzieningen.

In het rapport zijn aanbevelingen opgenomen over monitoring en onderzoek naar trends in natuur, beheer en recreatie, over verkenning en dialoog van mogelijke vervolgstappen en over de uitvoering daarvan. Deze aanbevelingen voor monitoring en onderzoek worden meegenomen in het regulier beheer. De wijze waarop dit plaatsvindt wordt afgestemd met de beheerders van deze gebieden. In het kader van de stikstofproblematiek worden in 2020 gebiedsanalyses uitgevoerd voor de stikstofgevoelige N2000 gebieden in Zuid-Holland. Daarbij wordt ook de monitoring geëvalueerd en gekeken naar meekoppelkansen voor onder andere de klimaatopgave.

De discussie over de gevolgen van klimaatverandering en weersextremen zal de komende tijd op verschillende niveaus worden gevoerd. Op nationaal niveau is natuur aangewezen als één van de zes speerpunten in het Uitvoeringsprogramma van de Nationale Adaptatie Strategie. In dit kader wordt gewerkt aan een actiegericht programma klimaatadaptatie natuur.

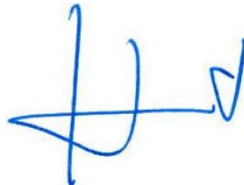
Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

drs. H.M.M. Koek

voorzitter,

drs. J. Smit

Bijlage: klimaatstresstest licht natuur en recreatie